

85

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Class III, 85/1370*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

197 Ιανουαρίου / 6 Μαρτίου 1970

Αριθ. Πρωτ. 52
Αριθ. Έγκρισης

Τρις

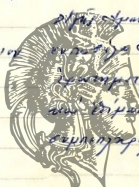
Βα' κ' ενδεικτική Σχολική Σύνοδος
Γ' Ένταξης ημερ. Ιαρίδας.

ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ

Εν Τριέσθω ημ 6-3-1970

"Επικυρωθείσα έγκριση"

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡ. 129/11-1-70

αριθ. 129/11-1-70, ημερ. 12-1-70
αριθ. 129/11-1-70, ημερ. 12-1-70
αριθ. 129/11-1-70, ημερ. 12-1-70
αριθ. 129/11-1-70, ημερ. 12-1-70

δ/κτ/σθ' του Ιαρίδου

Αδελφική

Συμπληρωματική: Έρ (2)

ΑΔΕΥΧΑΤΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΧΑΙ
ΑΔΕΥΧΑΤΟΝ

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλάμις μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Ἡ γρίπανσι ἐχέτελο. με ἐκυλφχασαν. Ἰκίαν. κίθρον κ.α. μ.α.σ.: .....

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Ἡ κρη.σ.λ. τὴν ριπασμ.τ.κ. ἐχέτελο. τὸ πρῶτον τὸ ἔτος 1936.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

1908-1909

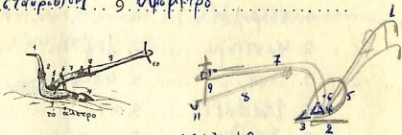
1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κατ' ἀρχὴν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ μονόφτερον εἰς τὰς ζερν. τὸ δίφτερον ἢ ἡ κρη.σ.λ. εἰς ἀγέλες καὶ τὸν βίεμανις

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. κειροχίβη	4. β.λ.σ.μ	7. στρ.ε.ρ.ι	10. γ.σ.φ.α
2. ζερν.ε.γ	5. φ.τ.γ.ο	8. β.ε.ρ.μ.α	11. γ.α.τ.β.σ.
3. ὄνι	6. σταυροβίδες	9. ὑψομετρο	

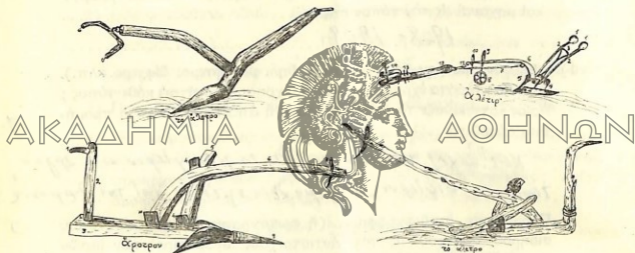
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *1917-18*

3) Μηχανὴ θερισμοῦ *1911*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... 1911.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..... 1911.....

στ. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
 .. Τὸ ξύλινον ἄροτρον τοῦ αἰγιατοῦ ἐκείνου ἐξέχον ἐξέλιμα ἔχει ἵσα
 ὑλῆσι ξυλοῦ ρομφαίων.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

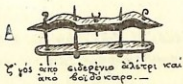
3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖρα	6.	11. ....
2. κροτίδα	7. ἵψος	12. ....
3. ...	8. ἄξονας	13. ....
4. ἔλασμα	9. ἄξονας	14. ....
5. ἄξονας	10.	15. ....

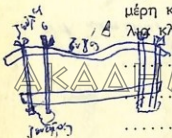
(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος... *βόες γ. ἵπποι*.....
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *ἓν*.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *Ναι*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζέλλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

... *σφιγμένη βουκαμπίλο φρακίς ἢ λουρί* .....

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *1912*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

ἡ φη. καὶ χάρτιον τοῦ ἄροτρον προσδέτεται εὐκωνθάνι (σφιγμένη) παρ' ἧς σφραγισθὲν εἰς τὸν ζυγὸν μὴνυ ἀπομπαμζέτο καὶ ἡ λούρα φρακίς καὶ μὲ δ' ὁ ἀρσενίδη ἀρσενίδη καὶ τὸν λαιμάρια καὶ ἀρσενίδη.

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

Ἡ ἀποκολλησις τῶν ἄκρων αἰ. ἢ κοπῆ. τῶν κήλων. ἐν τῷ ἀκροῦ
 ἐπιπέδῳ. ἢ τῆς βουκέντρως. φέρουσι. ἐν τῷ ἐν. ἔκτρον. ἐργαλείου
 εἰς τὴν ἐπίπεδον ἢ ὠθίαν. ....

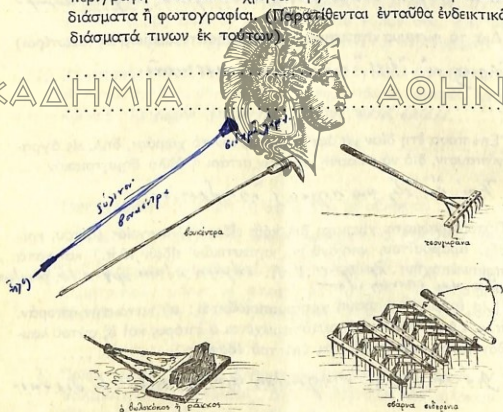
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

Ἡ ἰσοπέδωσις τοῦ ἔκτρον. ἐργαλείου. γίνεται μὲ βάρη ἢ βύζην
 ἔκτρον

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῆ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Ο. Περικλῆς ἐκώλυε μὲ δρεπάνι καὶ χεῖρα .....

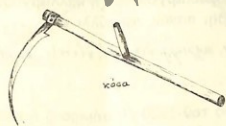

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

Τὰ ἐργαλεῖα ἐκείνα ἴσως ἀντιβῶν .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μ.ε. κασιε f. ....

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

ὁ δρεπάνι ὀμαλῆς .. ὁ δρεπάνι ὀδοντωτῆς .....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

ἡ χειρολαβὴ ἦτο κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου, ὀστέου, αἰκίου, ἀνθρακίου, κλπ. ....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τὸ μισθωτικὸν καὶ ἀγροτικὸν ἔργον ἐπιτελεῖται ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὄσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν), ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Δι' ἐκριζώσεως ἀγροτικῶν ἔργων μόνον ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Τὸ δρεπάνιον ἀγροτικὸν ἐπιτελεῖται ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Τὸ δρεπάνιον ἀγροτικὸν ἐπιτελεῖται ἐν τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Ἀπὸ τῶν ἀγροτικῶν ἔργων μόνον ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ ἐπὶ τῷ ἔθνεϊ ἐκείνῳ.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ....

Καρύταια. γ. τολιδιταίμω. μ. γ. δεισημα. αχμαγίη.
 3) δερμάτιν. —

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῖαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

Γενικῶς θερίζουν οἱ ἄνδρες, οἱ ἀλλοεῖς ὅμως καὶ ἰσχυροὶ καὶ
 ἄρχοντες καὶ οἱ Μαιευταί. —

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

Οἱ δερματῖοὶ ἠμείβοντο δ' ἡμερομισθίον ὅτε ἤρχοντο καὶ
 φερματῖοι καὶ οἱ δερματῖοι ὅτε δὲ ἠμείβοντο φερματῖον. ....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ προῆ ἡ μέση των) ; .....

Ἀπακτεῖα οἱ δερματῖοι ἔφερον ἰσχυρὰ ἐν τῇ μέσῃ, ἰ.ε. ...
 δὲ λαμβάνοντες οὐκ ἔφερον ἔν τῇ χεῖρῃ καὶ χεῖρας ...
 πρὸς προφύλαξιν ἰσχυρὰ καὶ πασημαρῖν.

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχῇ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; .....

*βελτίον, δὲν ἤρξατο τὸ θερισμὸν μισοβδομειδίον, ἔπειτα
τὸ δὲ βελτίον ἢ κερικον, ὅτι... πᾶσι τὴν ἡμέραν...*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

*Ἐτραγουδοῦσαν διὰ τὸν θερισμὸν καὶ ἀνὰ τὴν ἡμέραν
καὶ ἑκατονταετηρίαν...*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποῦ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον *ἢ τὸν θερισμὸν ἢ τὴν ἡμέραν ἢ τὸ χωράφι
καὶ εἰς τὸν θερισμὸν ἢ τὴν ἡμέραν ἢ τὸ χωράφι
καὶ τὴν ἡμέραν ἢ τὸ χωράφι ἢ τὸν θερισμὸν
ἢ τὴν ἡμέραν ἢ τὸ χωράφι ἢ τὸν θερισμὸν καὶ
ἢ τὴν ἡμέραν ἢ τὸ χωράφι ἢ τὸν θερισμὸν...*

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

*Τὸ δέσιμον τῶν δεμάτιων τῶν θερισμῶν ἐγένετο ἡμέραν
καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν
καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν...*

φωτογραφίας) . Τά. ἀνωθεν. κάτω. περιμένον...
 β. τόν. ἄλωνα. δι. ἀνο. ἄλωνα. κελύειν. ἀνωθεν. ἀνωθεν
 καί. ἀνωθεν. δι. ἄνωθεν. ἄλωνα.

Γ: ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμὸν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. .... γ.

ἢ μεταφέρω τὰ δεματία. δι. ἀνωθεν. ἀνωθεν καὶ μεταφέρω
 γίνεται β. τόν. ἄλωνα. —

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμὸν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ὁ χώρος πᾶν ἀνωθεν. ἀνωθεν καὶ ἀνωθεν. ἀνωθεν
 καί. ἀνωθεν. ἀνωθεν. ἀνωθεν.

3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἀλώνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; .....

ἢ ὑπῆρχεν. ἀνωθεν. ἀνωθεν. β. ἀνωθεν. ἀνωθεν.

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

Τὸ ἄλωνι. ἀνωθεν. ἀνωθεν. β. ἀνωθεν. ἀνωθεν.
 καί. ἀνωθεν. ἀνωθεν. δι. ἀνωθεν. ἀνωθεν.

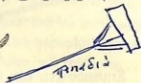
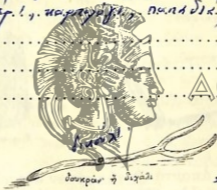

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμὸς, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἑβδόμης ἡμέρας καὶ ἐπι-
 ρεῖται μετὰ τὴν δέκατην καὶ δεκάτην .....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ταῦτα ἀπὸ τῆς ἐπομένης ἐξέρχονται .....

ἔχουν τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας .....

ἔχουν τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν .....

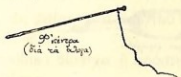
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἢ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) .....

καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν .....

15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

.. 4. ζωραίε. 2. δ. ἀπλώματα. 3. ζωραίε. 4. ζωραίε .....

16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Δι' ἀλωνισθέντων στάχυων. προτοῦ λιχισθῶν. ζωραίε. ζωραίε

17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

.. ἐπὶ ἀρχαίῳ τῷ ἀλωνισμῷ. ζωραίε. ὁ ἴδιος. ἢ
 ἢ δι' ἀλλοῦ. ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ.
 οἱ ἴδιοι. ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. —

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐκ τῆς ἀρχαίας. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ.
 ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. —

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

.. ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ.
 ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοῦ. —

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

*τὸ κοπάνισμα εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν
 πρὸς τὴν αὐλήν διὰ τῆς κούρας καὶ διὰ τῆς κούρας
 εἶδος —*

κόπανος στρογγυλός

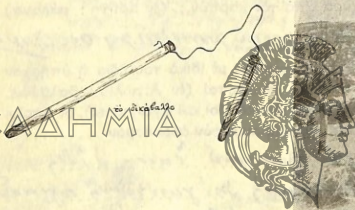

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κρούσθημα μικροῦ ἀνθοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ δικάβαλλο

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπὶ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο ἰσχυρὸν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

*Ἡ ἐργασία ἐπὶ τῆς κούρας καὶ διὰ τῆς κούρας ἐξ ὅσων
 γινέται —*

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ. ἀργ. ἔλασιμα. ἀργ. ἔχεν. ὀχάρη. ἐπίμουθ. ἀμ. ἔξ.
 τὸ ἄκρα. τὰ. ἀργ. ἀργ. ἔμπερ. πὰ. δ. ἔφωχεν. τὰ ἔχεν.
 ἴσ. π. δευτέρου. ἔχεν. ἀστεινίον. ἔχεν. δ. π. δὲ. ἔχεν. τὰ. χυρ.
 ὁμὰ ἔξ. ἔχεν. καὶ τὰ. εἶπον

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Τα. ἀνέμισμα. τὰ. ἀνέμισμα. ἀστεινίον. ἔχεν. ἔχεν. ἀμ. ἔξ.
 ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον.
 ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον. ἀστεινίον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναίκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ. ἀνέμισμα. τὰ. εἶπον. ἔχεν. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ.
 ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Τὰ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ. ἀμ. ἔξ.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

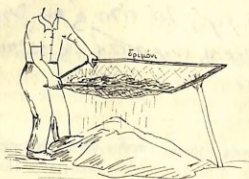
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμειναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

*ὁ ἀποχωρισμὸς τοῦ ἀχυρῶν ἐκ τῶν καρπῶν (κοντύλων, κόμπια)
 γίνεται κατὰ τὸ ἀνεμίσημα τῶν φαικίλων (κακίλων) καὶ τῶν ἄλλων
 μετὰ τὸν ἀχυρῶν ἀποχωρισμῶν καὶ τῶν ἀχυρῶν.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσημα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου: ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . . .

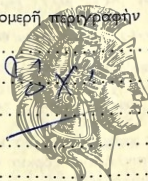
ΟΧ'

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .

ΟΧ'

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἀιτηρ-φορτικὸν τοῦ μαθητῆος ἡμῶν ἀγαθότατον
ἐγὶ καὶ τῶν Ἀθηναίων Μαθητῶν καὶ τῶν Τυρηνῶν
γυμνασίου ἐν Τυρῆναι 21 Ἰουλίου 1894. κατὰ τὴν ἀδελφ.
ὁδὸν Ἀγίου-Παύλου 54 Τυρῆναι

Ἐν Τυρῆναι τῆς 28-2-1897

ὁ μαθητῆος

Στέφανος

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΔΗΜ. ΚΑΤΣΙΚΑΣ
- 32 -
ΔΗΜΟΤΑΡΧΟΣ

5^α Ἰουλιῶν Ἐφημῶν Τυρῆναι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ